Lietas Nr. C32211515
Lietas arhīva Nr. C-0252-17/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2017.gada 12.aprīlī

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis V.Prudņikovs
ar tiesas sēdes sekretāri L.Viļumu,
piedaloties prasītājam /pers. A/ un viņa pārstāvim /pers. B/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. C/ par vispārēju atprasījumu iedzīvošanas dēļ.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

2015.gada 15.janvārī Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā saņemts /pers. A/ prasības pieteikums pret /pers. C/ par materiālo zaudējumu atlīdzināšanu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2005.gada 26.augustā starp prasītāju un AS "/Nosaukums/" tika parakstīts Aizdevuma līgums Nr.05-085386-PK par aizdevuma summas, EUR 21560 apmērā, aizdevumu zemes gabala - 81/720 domājamās daļas no nekustamā īpašuma, kas atrodas Jaunciema 3.šķērslīnijā, Rīgā, iegādei. Vienlaikus, 2005.gada 26.augustā, starp atbildētāju un AS "/Nosaukums/" tika parakstīts Galvojuma līgums Nr.05-085386-PK/2 par saistību nodrošināšanu, kas izriet no Aizdevuma līguma. Saskaņā ar Galvojuma līguma 6.punktu galvinieks uzņēmās šo saistību kā pats parādnieks. Galvinieks uzņēmās kopā ar parādnieku solidāru saistību atbildēt kreditoram par parāda samaksu, kā arī par parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem. Saskaņā ar 2005.gada 28.novembrī, starp pārdevējiem: /pers. E/, /pers. F/, /pers. G/, /pers. H/ un pircēju - prasītāju, noslēgto Darījuma konta līgumu, prasītājs visu aizdevumu, EUR 20820 apmērā, atbilstoši noslēgtajam Aizdevuma līguma un Galvojuma līguma mērķim, ieguldīja minētā nekustamā iegādē. Ņemot vērā augstāk minēto un, ievērojot Aizdevuma līguma un Galvojuma līgumā noteikto vienošanos par parādnieka un galvotāja solidāro saistību, saskaņā ar Rīgas apgabaltiesas zvērinātas notāres Ilzes Metuzāles 2006.gada 14.septembra Aktu par īpašuma reālo sadali prasītāja un atbildētājas kopīgā lietošanā, valdījumā un īpašumā, katram 1/2 domājamās daļas apmērā tika nodots zemesgabals 694 kv^2 platībā, kadastra Nr./numurs A/, ar adresi: Jaunciema 3.šķērslīnija 17, Rīgā. Prasītājs norāda, ka līdz ar šīs prasības pieteikuma un iepriekš izsūtītās pretenzijas nosūtīšanas brīdi, atbildētāja kā solidārs parādnieks un īpašuma ½ domājamās daļas ieguvēja, nav veikusi aizdevuma summas atmaksu un procentu, tai skaitā, nokavējuma procentu un nokavējuma līgumsodu maksājumus, atbilstoši savai īpašuma ½ domājamās daļas ieguvei nekustamā īpašumā. Prasītājs norāda, ka kopš Aizdevuma līguma un Galvojuma līguma parakstīšanas, prasītājs ir veicis visus noteiktos maksājumus, tai skaitā, visus maksājumus par atbildētājas piederošā īpašuma ½ domājamo daļu, tādejādi radot prasītājam nepamatotus un nesamērīgus materiālus zaudējumus. Ņemot vērā iepriekš minēto un, ievērojot Aizdevuma līgumā, Galvojuma līgumā un Aktā noteikto, prasītājs, uzskata, ka atbildētājai ir pienākums veikt pusi no aizdevuma summas atmaksu, EUR 10780 apmērā, atbilstoši atbildētājas iegūtai īpašuma daļai, kas sastāda ½ no aizdevuma kopējās summas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1.pantu, 24.pantu, 27.panta otro daļu, 34.panta pirmās daļas 1.punktu, 39.pantu, 41.panta pirmo dalu, 127.panta pirmo daļu, 128.pantu, 129.pantu, 130.pantu un Civillikuma 1.pantu, 1587.pantu, 1653.pantu, 1662.pantu, 1756.pantu, 1765.pantu, 1770.pantu, 1779.pantu, 1786.pantu, prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam zaudējumus EUR 10780 apmērā, atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no zaudējumu pamatsummas sākot no tiesas nolēmuma stāšanās spēkā un līdz tiesas nolēmuma izpildei.

2016.gada 14.jūlijā Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā saņemts /pers. A/ papildinājums pie prasības pieteikuma par vispārēju atprasījumu iedzīvošanas dēļ. Papildinājumā norādīts, ka lietas iztiesāšanas gaitā prasītājs konstatēja, ka prasītāja lūgums piedzīt no atbildētājas zaudējumus nevar tikt izpildīts pilnībā, jo prasījumā ietvertais pamatojums neuzliek par pienākumu atbildētājai segt zaudējumus jeb iztrūkst cēloniskā sakara starp zaudējumiem un neatļauto darbību. Prasītājs, kura mantas apmērs iedzīvošanās dēļ ir samazinājies, var prasīt no atbildētāja to, ar ko atbildētājs viņam ar ļaunu un uz viņa rēķina ir iedzīvojies. Prasītājam ir jāpierāda, ka iedzīvošanās ir notikusi uz viņa rēķina un nav tiesiska pamata, kas attaisnotu atprasījuma priekšmeta atrašanos atbildētāja mantā. Prasītājs uzskata, ka atbildētāja ir ieguvusi mantisku labumu uz prasītāja rēķina un ļaunā nolūkā. Atbildētāja savā īpašumā ir ieguvusi nekustamo īpašumu Jaunciema 3.šķērslīnijā, Rīgā, bet visus izdevumus par šī īpašuma iegūšanu sedz prasītājs, kurš pret atbildētāju nav uzņēmies nekādas saistības. Tāpēc prasītājs nevar pret atbildētāju izlietot citus tiesiskus līdzekļus atbildētāja mantā ieplūdušo mantisko vērtību atprasīšanai. Prasītājs uzskata, ka atbildētājas iedzīvošanās nav tiesiski pamatota un attaisnojama, jo ne likums, ne tiesisks darījums vai tiesas spriedums neatļauj atbildētājai paturēt to, ar ko viņa iedzīvojas. Prasītājs uzskata, ka atbildētāja rīkojas ļaunā nolūkā, kas ir pretēji Civillikuma 1.panta noteikumiem, tas ir, tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labs ticības. Prasītājs uzskata, ka taisnīgi būtu bijis, ja atbildētāja segtu pusi no aizdevuma summas, kas bija par pamatu iegādāties nekustamo īpašumu, kas atrodas atbildētājas rīcībā. Atbildētāja ir uzskatāma par ļaunticīgu, jo viņa apzinās, ka iedzīvošanās uz prasītāja rēķina ir tiesiski nepamatota un atbildētājas mantā esošais priekšmets pēc taisnības pienāktos prasītājam. Prasītājs šobrīd veic daļu no maksājumiem par īpašumu, kas viņam nepieder, un nav uzņēmies segt izdevumus par šo īpašumu. Taču prasītāja saistības ar trešo personu (banka) uzliek par pienākumu maksāt par īpašumu, kas prasītājam nepieder.

Pamatojoties uz augstāk minēto, prasītājs lūdz atzīt atbildētājas rīcību par netaisnu iedzīvošanos atbildētājam par ļaunu un uz tā rēķina; atzīt prasītāja tiesības prasīt zaudējumus EUR 10780 apmērā un radītos zaudējumus piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam; atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no zaudējumiem sākot no tiesas nolēmuma stāšanās spēkā un līdz tiesas nolēmuma izpildei.

Atbildētāja paskaidrojumus nav iesniegusi.

Tiesas sēdē prasītāja pārstāvis /pers. B/ prasību precizēja, lūdzot piedzīt zaudējumus EUR 10780 apmērā un no atbildētājas par labu prasītājam un atzīt prasītāja tiesības saņemt likumiskos sešus procentus gadā no zaudējumiem sākot no tiesas nolēmuma stāšanās spēkā un līdz tiesas nolēmuma izpildei.

Atbildētāja uz tiesas sēdi nav ieradusies. Par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots likumā noteiktajā kārtībā. Ziņu par neierašanās iemesliem nav.

Tiesa, nekonstatējot Civilprocesa likumā noteiktos obligātus pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai, nolēma izskatīt lietu bez atbildētājas klātbūtnes.

MOTĪVU DAĻA

Novērtējusi prasību, prasītājas pārstāvja paskaidrojumus un lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir nepamatota un noraidāma pilnīgi.

Prasītājs lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus EUR 10780 sakarā ar netaisno iedzīvošanos. Prasītājs uzskata, ka atbildētāja ieguvusi mantisku labumu uz prasītāja rēķina un ļaunā nolūkā, jo atbildētāja savā īpašumu ieguvusi nekustamo īpašumu, bet visus izdevumus par nekustamā īpašuma iegūšanu sedz prasītājs, kurš pret atbildētāju nav uzņēmies nekādas saistības.

Civillikuma 2391.panta pirmā daļa nosaka, ka nevienam nav tiesības netaisni iedzīvoties otram par ļaunu un uz tā rēķinu. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka kas no tam cietis zaudējumu, tas var prasīt, lai atdod viņam to, ar ko un par cik otrs iedzīvojies.

Civillikuma 2391.pants nosaka, ka par iedzīvoto atzīstams tikai tas, kas, ceļot pret atbildētāju atprasījuma prasību, vēl atrodas viņa mantā, vienalga, vai tas būtu dabā, vai tādos priekšmetos, ko viņš ieguvis pret labā ticībā atsavināto vai patērēto. Uz visu to, ko atbildētājs līdz tam laikam bez ļauna nolūka izdāvinājis, nodzīvojis vai nejauši nozaudējis, atprasījuma tiesību nevar attiecināt.

Lietas izskatīšanas gaitā tika nodibināts, ka pušu laulības laikā tika iegādāts nekustamais īpašums – zemes gabals ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, ar platību 694 kvm, kas atrodas Jaunciema 3.šķērslīnija 17, Rīgā.

No lietas materiālos esošā 2005.gada 28.novembra Darījuma konta līguma izriet, ka minētā nekustamā īpašuma pirkuma maksa sastāda EUR 20820.

No lietas materiālos esošās zemesgrāmatu apliecības redzams, ka nekustamais īpašums – zemes gabals ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, ar platību 694 kvm, kas atrodas Jaunciema 3.šķērslīnija 17, Rīgā, uz īpašuma tiesību pamata pieder prasītājam un atbildētājai, katram ½ domājamā daļa.

No lietas materiālos esošā aizdevuma līguma redzams, ka 2005.gada 26.augustā starp prasītāju /pers. A/ kā aizņēmēju un AS "/Nosaukums/" kā aizdevēju tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.05-085386-PK par aizdevuma EUR 21560 izsniegšanu zemes gabala iegādei. No Aizdevuma līguma grozījumiem izriet, ka aizdevuma atmaksas termiņš ir 08.02.2020.

No lietas materiālos esošā galvojuma līguma redzams, ka 2005.gada 26.augustā starp AS "/Nosaukums/" kā kreditoru un atbildētāju kā galvinieku tika noslēgts Galvojuma līgums Nr.05-085386-PK/2. Ar galvojumu atbildētāja nodrošināja prasītāja saistības, kuras izriet no Aizdevuma līguma Nr.05-085386-PK.

No prasītāja pārstāvja paskaidrojumiem izriet, ka pušu laulība ir šķirta.

Izvērtējot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka atbildētāja nav bijusi aizņēmēja sakarā ar minētā nekustamā īpašuma iegādi, tāpat atbildētāja nav uzņēmusies nekādas maksājuma saistības pret prasītāju sakarā ar minētā nekustamā īpašuma iegādi. Minēto tiesisko darbību rezultātā atbildētāja nav ieguvusi no prasītāja vai no trešajam personām prasītājam pienākošās naudas līdzekļus EUR 10780 apmērā, par ko ir celta prasība. Atbildētāja ieguvusi īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu, proti, ½ domājamo daļu no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, ar platību 694 kvm, kas atrodas Jaunciema 3.šķērslīnija 17, Rīgā. Minētais nekustamais īpašums vēl atrodas atbildētājas īpašumā.

Ņemot vērā, ka atbildētāja nav ieguvusi no prasītāja vai no trešajam personām prasītājam pienākošās naudas līdzekļus EUR 10780 apmērā, bet ieguvusi ½ domājamo daļu no zemes gabala ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, ar platību 694 kvm, kas atrodas Jaunciema 3.šķērslīnija 17, Rīgā, un minētais nekustamais īpašums vēl atrodas atbildētājas īpašumā, prasītājam nav tiesiska pamata atprasīt no atbildētājas naudas līdzekļus EUR 10780.

Bez tam kā norādījis /pers. J/ "[v]ispārējais atprasījums iedzīvošanas dēļ ir pieļaujams tikai tad, ja prasītājs nevar pret atbildētāju izlietot citus tiesiskus līdzekļus atbildētāja mantā ieplūdušo mantisko vērtību atprasīšanai" (sk. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: Ceturtā daļa. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs prof./pers. K/ vispārīgā zinātniskā redakcijā. – R.: Mans Īpašums, 1998, 667.lpp.)

Ievērojot to, ka nekustamais īpašums – zemes gabals ar kadastra apzīmējumu /numurs A/, ar platību 694 kvm, kas atrodas Jaunciema 3.šķērslīnija 17, Rīgā, tika iegādāts laulības laikā, ja prasītājs uzskata, ka viņa tiesības ir aizskartas, viņam ir tiesības celt prasību pret atbildētāju par laulāto kopmantas sadali. Ņemot vērā, ka prasītājs var izlietot šo tiesisku līdzekli, nav pieļaujams vispārējais atprasījums iedzīvošanas dēļ.

Rezumējot teikto, tiesa atzīst, ka prasība ir nepamatota.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa 8.pantu, 93.-97.pantiem, 193.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ prasību pret /pers. C/ par vispārēju atprasījumu iedzīvošanas dēļ noraidīt pilnībā.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš ir 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītājs spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesai 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā. Atbildētāja spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma noraksta izsniegšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums ir 2017.gada 12.aprīlī.

Tiesnesis V.Prudņikovs